

Justitiedepartementet
Näringsdepartementet

Enheten för immaterialrätt och transporträtt
Enheten för marknad och konkurrens

Gemenskapspatentet – nytt förslag om översättningar och fördelning av avgifter

Svenska föreningen för Industriellt Rättsskydd (SFIR) har getts möjlighet att särskilt svara på tre frågor från Regeringskansliet i samband med att ordningar för översättningar samt fördelningen av avgifter för gemenskapspatent diskuteras. De rör:

1. PRV:s och övriga patentverks roll efter det att ett gemenskapspatent har införts.
2. Om Sverige ska verka för att nationella patentverk kompenseras för intäktsbortfall från EPC-systemet genom fördelning av avgifter från gemenskapspatentet – och i så fall i vilken utsträckning?
3. Effekterna för PRV vid bibehållen avgiftsfinansiering beträffande dels höjda avgifter för svenska patent, dels effekter av besparingar för bibehållande av

SFIR/AIPPI SWEDEN
c/o RydinCarlsten Advokatbyrå AB
P.O. Box 1766
SE-111 87 Stockholm
Sweden
Phone +46 8 463 39 00
Fax +46 8 611 48 50
katarina.stromholm@rydincarlisten.se (SFIR)
hakan.borgenhall@rydincarlisten.se (AIPPI)

teknisk kompetens inom alla teknikområden, myndighetens roll för den fortlöpande utbildningen av patentingenjörer samt för informationsspridning och medvetandegörande kring patentsystemet.

Frågorna är till sin karaktär mycket stora, politiska, ekonomiska och framtidsinriktade och kräver ingående diskussioner och överväganden bland intresserade kretsar. De lämpar sig därför föga för en ”snabbremiss” av det slag som nu är aktuell. Föreningen inskränker sig till några korta principiella kommentarer.

SFIR vill inledningsvis erinra om att det traditionellt funnits stor enighet i Sverige om att patentsystemet bör vara självbärande i den meningen att kostnaderna för patentverket i princip skall täckas genom handläggningsavgifter och - framför allt - progressiva årsavgifter. Kostnaden för att få patent har hållits nere i förhållande till kostnaden för att upprätthålla patent under senare delen av patenttiden, då patenthavarens intäkter av sin ensamrätt typiskt sett är störst. Detta återspeglas i att PRV:s intäkter av årsavgifter för av PRV beviljade patent 2007 var mer än tre gånger så höga som ansökningsavgifterna. Genom att kostnaderna för att söka och erhålla skydd hållits nere under de ekonomiskt betungande faserna av utvecklingsarbetet har innovationsverksamhet främjats särskilt för små och medelstora, innovativa företag. Med synen att patentsystemet ska vara självbärande följer som en logisk konsekvens att patent inte ska vara en statsfinansiell intäktskälla. Det är en grundsyn som emellertid inte varit generellt omfattad i Europa. Framför allt i länder utan förprövande patentverk – och de därmed förbundna kostnaderna – har avgifterna gett en betydande nettointäkt till statskassan. Den svenska synen speglar uppfattningen av patentsystemets betydelse som medel att främja teknisk utveckling.

Det europeiska patentsystemet innebar en nödvändig rationalisering av ansökningsbehandlingen, som radikalt minskade såväl sökandenas som medlemsstaternas kostnader. Systemet kom emellertid inte att återspegla effektiviseringen av handläggningen genom EPO i form av minskade årsavgifter. Som en följd av att europeiska patent är jämställda med nationella patent har designerade medlemsstater

SFIR/AIPPI SWEDEN
c/o RydinCarlsten Advokatbyrå AB
P.O. Box 1766
SE-111 87 Stockholm
Sweden
Phone +46 8 463 39 00
Fax +46 8 611 48 50
katarina.stromholm@rydincarlsten.se (SFIR)
hakan.borgenhall@rydincarlsten.se (AIPPI)

fortsatt fastställt årsavgifter för tiden efter att patent beviljats, varav hälften har gått till EPO för att bidra till att täcka dess kostnader.

Kostnaderna för de europeiska patenten har länge varit föremål för kritik, bland annat därför att de verkar hindrande för särskilt små och medelstora företags möjligheter att effektivt skydda sina innovationer på den europeiska marknaden. En väsentlig förbättring är att Londonöverenskommelsen reducerar översättningskostnaderna i samband med europeiska patent. De nationella årsavgifterna bidrar emellertid till att avgifterna för patentskydd i Europa alltså är mångdubbelt högre än i USA och i Japan. Ett påslag med 100 procent på de årsavgifter som behövs som bidrag till att täcka kostnaderna för EPO utgör en negativ kostnadsfaktor i patentsystemet i Europa, som är särskilt betydelsefull för mindre och medelstora företag. SFIR menar att EPO:s egen avgiftsstruktur dessutom särskilt missgynnar dessa företags incitament till att satsa på innovationer.

Skapandet av ett gemenskapspatent innebär en ny era i det europeiska patentsystemet med den uttalade ambitionen att främja innovationsverksamheten vid små och medelstora företag som föreningen välkomnar. Det innebär att patent kan meddelas för hela EU. Det öppnar därmed också förutsättningar för att avskaffa den nuvarande "beskattningen" av innovativa företag genom årsavgifter för patent som utnyttjas för att tillgodose medlemsstaternas intresse av intäkter från patentsystemet. Att utnyttja avgiftssystemet för gemenskapspatent i ett sådant syfte skulle vara lika principiellt fel som att utnyttja avgiftssystemet för gemenskapsvarumärken på motsvarande sätt. Gemenskapspatentet ska bära sina egna kostnader men inte andra. Den förutsättningen gäller i varje fall om syftena ska kunna fullföljas med att attrahera små och medelstora företag till systemet som ett led i att öka deras innovativa satsningar i enlighet med Lissabonmålen.

Att lägga på årsavgifterna för gemenskapspatent med 100 procent, utöver vad som är motiverat som bidrag till att täcka kostnaderna för EPO, skulle enligt föreningens uppfattning innebära att gemenskapspatentets potential att gynna innovativ verksamhet

SFIR/AIPPI SWEDEN
c/o RydinCarlsten Advokatbyrå AB
P.O. Box 1766
SE-111 87 Stockholm
Sweden
Phone +46 8 463 39 00
Fax +46 8 611 48 50
katarina.stromholm@rydincarlisten.se (SFIR)
hakan.borgenhall@rydincarlisten.se (AIPPI)

inom små och medelsstora företag riskerar att gå förlorad. Med målsättningen att årsavgifterna skall motsvara den genomsnittliga kostnaden för att upprätthålla europeiska patent kommer kostnadsbesparingen med gemenskapspatent att ligga i ett geografiskt mer omfattande skydd. Detta är visserligen av värde för framför allt stora företag med behov av ett sådant omfattande skydd. Men ett gemenskapspatent som endast är ekonomiskt attraktivt för företag som har råd att upprätthålla europeiska patent med en bred geografisk täckning skulle utgöra ett misslyckande. Det bidrar inte till att höja innovationsverksamheten vid mindre företag, som idag inte har råd ens med denna genomsnittliga (sju länder) kostnad. Det kan tilläggas att det inte heller framstår som något realistiskt alternativ att hålla nivån på årsavgifterna under den genomsnittliga kostnaden för europeiska patent, eftersom 50 procent därav inte räcker som bidrag till att täcka kostnaderna för EPO. Det kommer endast att leda till att alla andra avgifter måste höjas, något som i än högre grad riskerar att missgynna små och medelstora företag.

Att årsavgifterna för gemenskapspatent inte bör gå till att bekosta innovationsfrämjande aktiviteter på nationell nivå innebär inte att existerande – och tillkommande – kompetens och resurser för handläggning av patentansökningar på nationell nivå bör ignoreras. Tvärtom, det är mycket angeläget både från svensk och från europeisk synpunkt att säkerställa att sådan kompetens och sådana resurser kan tillvaratas genom att integreras i det europeiska patentsystemet. PRV har varit en föregångare i ansträngningarna i integrerande riktning. SFIR anser att politiska och andra svårigheter att realisera effektiva sådana lösningar inte får skymma att det på sikt är den enda vägen framåt.

Sammanfattningsvis finner SFIR att:

1. PRV:s och övriga patentverks roll efter att ett gemenskapspatent har införts måste bli en annan, integrerad.
2. De nödvändiga – må vara smärtsamma – strukturförändringar som måste följa av införandet av ett gemenskapspatent inte främjas av en nationell andel av årsavgifterna för gemenskapspatent.

SFIR/AIPPI SWEDEN
c/o RydinCarlsten Advokatbyrå AB
P.O. Box 1766
SE-111 87 Stockholm
Sweden
Phone +46 8 463 39 00
Fax +46 8 611 48 50
katarina.stromholm@rydincarlisten.se (SFIR)
hakan.borgenhall@rydincarlisten.se (AIPPI)

3. Även beträffande den informationsspridning och det medvetandegörande kring patentsystemet som PRV idag bedriver bör det finnas kostnadsbesparande rationaliseringsvinster i ett samordnat europeiskt system, där patentverkens och andra intressenters kompetenser och aktiviteter närmare bör analyseras och identifieras på sikt.

Detta yttrande har efter diskussion i styrelsen utformats av advokat Örjan Grundén och föreningens ordförande, professor Marianne Levin, och har därefter kommunicerats till föreningens styrelse. Det expedieras av föreningens sekreterare, advokat Katarina Strömholm.

Stockholm den 26 juni 2008

Katarina Strömholm

SFIR/AIPPI SWEDEN
c/o RydinCarlsten Advokatbyrå AB
P.O. Box 1766
SE-111 87 Stockholm
Sweden
Phone +46 8 463 39 00
Fax +46 8 611 48 50
katarina.stromholm@rydincarlstén.se (SFIR)
hakan.borghall@rydincarlstén.se (AIPPI)